

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egy évre ... 150 Lei.
Fél évre ... 75 Lei.
Egy negyed évre 87-50 Lei.
Egy órára ... 19-50 Lei.

Nyilttéri közlemények
megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG

Aradi és csanádi egyesült
vasutak pályájában

TELEFON-SZÁM: 167.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény
Társaság.

Bulevardul Regele Feri
nand I. (Jozsef főúton)
TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1920

Főszerkesztő:
Stauber József.

Csütörtök, december 30

Aromán misszió Budapesten

BÉCS. A Wiener Telegrafon Compagnie jelenti: A román misszió ma este Bécsből Budapestre utazott. A misszió tagjai Trifu konzul, Arion követségi tanácsos és egy tolmács. A magyar külügyminiszterium a misszióhoz Hauer konzult osztotta be szolgálattételre. A román diplomaták a Hungária-szállóban laknak.

BUCURESTI. Arion követségi tanácsos, mint diplomáciai ügyvivő fogja a követség ügyeit el látni addig, amíg Starcea ezredes, Románia meghatalmazott minisztere Budapesten nem érkezik. Különben Starcea ezredes is készülődik Budapestre. Legujabb terv szerint vele egyidejűleg utazik Lepedatu és az elnökléte alatt álló román likvidációs bizottság, valamint a követség személyzete is. Az elutazás a román ünnepek után fog megtörténni.

A pénzügyminiszter

lemondott.

BUCURESTI. Az Izbanda Jelenti: Titulescu pénzügyminiszter lemondása bevégzett tény. A miniszter Párisból küldte el lemondását Averescu tábornoknak. Titulescu lemondásának az az oka, hogy Take Jonescu belügyi és gazdasági politikájával nem ért egyet.

Hír D'Anunzio

meggyilkolásáról.

BERLIN. A párisi sajtó értesülése szerint D'Anunziót megölték.

TRIEST. A legutóbbi fiúmei hírek szerint egy alpine század fogságba esett. Fiume lakossága két ízben fellázadt D'Anunzio ellen, de a szabadcsapatok a lázadást vérbe fojtották. D'Anunzio repülői cédulákat dobtak a városra „D'Anunzio hóhérai” felirással. A szabadcsapatok egy olasz parlamentert agyonlőtek.

A valutapiac.

PÁRIS, szikratávirat december 28-ról. Dollár 16.89, leu 22.25 márká 23.25. BUCURESTI: Dollár 70, márká 1.04. ARAD: Dollár 70, márká 1.06. TIMISOARA (Temesvár): Dollár 70, márká 1.06. BUDAPEST: A tőzsdén szilárd volt a mai irányzat. Az egész vonalon a lényeges árfolyamemelkedések az értékpiacon forgalmát emelte. A valutapiacon észlelhető az általános jellegű áremelkedés. A kurzusok a következők: Dollár 582—587, márká 802—814, leu 740, dinár 1430—1400. BÉCS. Tőzsdézárlat. Márká 910, leu 818, dollár 664, szokol 750, dinár 1630, magyar korona 113. ZÜRICH: Zárlat. Berlin 890, Bécs 62, Prága 730, Budapest 112.5, Zágráb 410, Bucuresti 810, osztrák lebélyezett korona 110.

Vihar a parlamentben. Goga és Jorga vitája.

BUCURESTI. A kamara egyik legutóbbi ülésén Jorga tiltakozott Goga miniszternek azon nyilatkozata ellen, a mellyel egy cikket szemtelenségnek mondta, s arra kérte az elnököt, hogy Gogával szemben a házszabályok 40. §-át alkalmazza. Goga kijelentette, hogy amit mondott, igaz, mire Jorga azzal a kijelentéssel hagyta el a termet, hogy vele többé nem áll szóba. Pedig Goga ezután visz szavonta a sértő szót és elismerte, hogy inparlamentáris kifejezést használt. De rámutatott arra is, hogy az a cikk Románia minisz-

terelnökéről azt mondotta, hogy műveletlen és tehetségtelen ember. Az ellenzékéről erre ezt kiáltották közbe: — Ugy is van. — Erre nagy botrány keletkezett. Az ülést fel kellett függeszteni. Az ülés újbóli megnyitása után Goga mentességére felhozta, hogy szavait jogos felháborodásában használta, mire Burdugán kijelentette, hogy ő egyike azoknak, akik közbekiáltották, hogy úgy van és ő is jogos felháborodásában tette ezt. Take Jonescu és Averescu feleltek az interpellációkra.

Német konzulátus Aradon. Aradi nagykereskedőből — konzul.

Megírta az Aradi Közlöny, hogy a magyar kormány a diplomáciai viszony felvétele után Aradon konzulátust állít fel. Most arról értesülünk a bucarestii külügyminiszteriumból eredő értesülés alapján, hogy a német kormány szintén konzulátust állít fel Aradon. E konzulátus hatásköre Arad-, Temes-, Bihar- és Krassószörény-megyék területére terjed ki. A német konzulátust mint kereskedelmi hivatalt kereskedelmi alapokon rendezik be, s azzal a feladattal bízzák meg, hogy Németország és Románia között a kereskedelmi összeköttetést fenntartsa. A német konzulátus a német birodalommal való későbbi üzleti összeköttetések körül Románia kereskedelmi körei részére jelentős és kívánatos felvilágosítást fog adni. A konzuli szolgálat teljesítésére egy Aradon lakó volt nagykereskedőt hoznak kombinációba.

Január 15-ig beváltják a bonokat.

A 40 százalékos bonok beváltásáról az utóbbi időben különböző kombinációk és terminusok merültek fel, úgy hogy a közönség minden újabb híradást bizonyos rezerváltsággal fogadott. Jól értesült forrásból kapjuk most a hírt, hogy ennek az akciónak megvalósítása elé már nem tornyosulnak akadályok és hogy a 40 százalékos bonok beváltása január 15-éig okvetlenül meg fog történni. A kormány már megtette a szükséges intézkedéseket és a közhivatalok, egyházak és iskolák 40 százalékos bonjait már be is cserélték. A beváltáshoz szük-

séges bankjegymennyiség már rendelkezésre áll és a Banca Nationala erdélyi fiókjai már megkapták a szükséges bankömenyiséget. A kifizetés készpénzben történik és ugyanazonokon a helyeken fog megtörténni, ahol a korona becserélése és a bonok kiállítása megtörtént. Ami a többletbejelentéseket illeti, a felülvizsgáló-bizottság állandóan munkában van. Körülbelül 9000 kérvény érkezett be, ezeket sorrend szerint intézik el és az esedékes 60 százalék készpénzt successive fizetik ki.

Merénylet Lenin ellen.

LONDON. A lapok közlik, hogy Lenin ellen merényletet akartak elkövetni. A merénylet a reggeli órákban történt, amikor Lenin autóján elhagyta Kremlt Lenin kocsiját egy másik sárga nagy auto követte. Az autóban többen ültek, akik közül egy férfi revolverével többször Lenin felé célzott: A golyók a gépkocsi falaktrészébe hatoltak, de Lenint nem sebztek meg. Az angol lapok arról is tudnak, hogy a merénylet előtt Lenin több névtelen levelet kapott, amelyekben megfenyegették, hogy meg fogják ölni.

Kormányváltás

Franciaországban.

LYON. A francia kormány helyzete megrendült. Leygues kormánya, amely a görög és orosz kérdésben erős diplomáciai harcot vívott a kormánnyal és amely külpolitikájával csak féleredményeket tudott elérni, most belső politikájában is súlyos válság elé jutott. Leygues bukása csaknem befejezett ténynek tekinthető, már utódját is emlegetik: Barthout, Poincaré és Viviani vannak kombinációban. Párisi jelentés szerint a krízist a francia kamarában legutóbb lefolyt események idézték elő. Leygues politikájának krízise azonban már

ott kezdődött, ahol ellentétben Lloyd Georgeval a francia érdekeket keleten nem békés uton, hanem erőszakos diplomáciai fogásokkal akarta megvédeni. A francia kamarában bizalmat szavaztak ugyan Leygues kormánynak, bár ezt a bizalmat súlyos vádak előzték meg.

Habsburg főhercegből

ukrán király.

TARNOV. Peltjura külügyi hivatala értesítést kapott arról, hogy az ukrán hadsereg a lengyelek által történt lefegyverzése után bizottságot küldött ki, amely Barcs községben titkos ülést tartott. Ezen elhatározta a bizottság, hogy Habsburg Vilmos főherceget, az ukrán hadsereg ezredesét, István főherceget, Iát Ukraina királyává kiáltja ki. Az ukrán hadsereg főparancsnoka csatlakozott a mozgalomhoz.

Akiknek távozni kell Aradról

Az evakuáló bizottság ma tartott ülésén több kérvényt ültetett el. A határozat szerint a következők továbbra is Aradon maradhatnak: Tóth Mihályné, özv. Fischer Gézané, Gerber Regina, Kormos Sándor, Feledi Dezső, Kaszás Péter, Hamburger Kornél, Szebeszta Ferenc, Világosi János, özv. Német Károlyné, Jalgóczy József, Orfi Józsefné, German György, Ludwig Ilona és Krausz János. A bizottság határozata értelmében el kell távoznia Aradról a következőknek: Krisán Mihály, Orosz József, Weisz Jakab, Davidovics Mihály, Hermann Albert, Wiener Oszkár, Leichtmann Samuel, Bauer Ferenc, Stein Samuel, özv. Karlik Józsefné, Patzer Pál, Minkár Vendel, Roth Ármán, Szokol Bálint és Kajári József.

Magyar tudósok Japánban

Ashida a párisi japán Követség titkára néhány nap óta Genfben tartózkodik, ahol felkereste dr. Baranya Zoltán és megpendítette előtte az eszmét, hogy a magyarok a japánokkal érintkezni óhajtanának. A japán diplomata nagy megértéssel fogadta a tervet és Baranyaival meg is állapodott abban, hogy évente két magyar tudóst hívna meg a tokiói egyetemre, hogy ott a finnugor nyelvészetről, jobban mondva, a magyar nyelvről előadást tartsanak. Két japán tudós viszont a budapesti egyetemen fog tanítani. Japán a meghívott magyar tudósoknak a hajójegyet ingyen bocsátja rendelkezésre és a rendes fizetést a tokiói egyetem szintén megadja. Hír szerint a legelső kiküldött magyar tudós dr. Gombóc Zoltán nyelvész lesz.

Gazdát cserélt iparvállalatok

A Kereskedelmi és Iparkamara ismételen felhívja az 1916 augusztus hó 5. óta gazdát cserélt iparvállalatok tulajdonosait, hogy a 2447. sz. decrelegé értelmében azok a szerződések, amelyek iparvállalatok vételére és eladására, illetőleg bérletére vonatkoznak, csak abban az esetben érvényesek, ha azok jóváhagyás céljából a Kereskedelmi miniszternek bemutattnak. A már létrejött szerződések jóváhagyására vonatkozó kérvények 1921 február 1-ig nyújt hatók be az aradi iparfelügyelőségnek. Olyan új iparvállalatok, amelyek legalább 5 HP. motorikus erőt és 20 munkást foglalkoztatnak, a jövőben nemcsak az iparhatóságnak, hanem az iparfelügyelőségnek is bejelentendők.

Irodalom és művészet.

A színház hoti műsora.

Csütörtök: Pillangó főhadnagy. (B. bérlet.)

Péntek: Lumpaciús vagabundus. (C. bérlet.)

Szombat d. u.: Csárdáskirálynő. Este: Lumpaciús vagabundus. (A. bérlet.)

Vasárnap d. u.: Vereshaju, népszimű. Este: Cigánygrófnő. (B. bérlet.)

A Pillangó főhadnagy eredeti magyar beállításban még sokkal nagyobb sikert aratott, mint amilyennel a bemutató alkalmával fogadta a közönség. A nagyszerű és mulattató operett óriási sikerrel szerdai reprize után csütörtöki előadásán a valósággal szétkapkodta a közönséget.

A Lumpaciús vagabundus Szil-

Hetvenöt milliós építkezés a Weitzer- és Marta-gyárakban.

Irtunk már arról, hogy a Weitzer-féle waggongyár és a Marta-gyár legközelebb fuzionálnak. Ez a fuzio úgy fog megtörténni, hogy egy külön részvénytársaság alakul, amely a két gyár érdekeltségét átveszi. Értesülésünk szerint az új részvénytársaság nagyszabású építkezéseket tervez és a két gyártelepet kibővíti. Az építkezések híre szerint 75 millió leibe fognak kerülni. Már arra a hírre, hogy a Weitzer-waggongyár és a Marta-gyár egyesülni fognak, a Weitzer részvények kurzusára emelkedett: Egy Weitzer részvény a normális időkben 250 koronás árfolyamon állott, most pedig az elmúlt héten a budapesti tőzsdén a Weitzer papírt 11000 koronával jegyezték.

Bokányiékat kegyelemre ajánlották

(A volt népbiztosok bünperének ítélete.)

Közölte az Aradi Közlöny a volt népbiztosok — bünperében hozott ítéletet, amely szerint a budapesti büntető bíróság Stocker Antal elnöke alatt Bokányi Dezső, Vántus Károly, dr. Agoston Péter és Haubrich József volt népbiztosokat kétél általi halálra ítélte, Bajáki Ferenc, Dovcsák Antal, Nyisztor György, Kalmár Henrik, Kelen József és dr. Szabados Sándor volt népbiztosokat pedig életfogytiglani fegyházra ítélte. Az ítélet kihirdetéséről és a tárgyalás utolsó napjának külsőségeiről tud-

dósítunk a következőket táviratozva Budapestről:

A népbiztosok bünperében az ítélet így hangzott: A magyar állam nevében! A budapesti kir. törvényszék a 4039. számú igazságügyminiszteri rendeletben előírt gyorsított eljárás alapján felségsértés, lázadás, gyilkosság, zsarolás és egyéb büncelekményekkel vádolt Vántus Károly és társai bünügyében az 1920. július 5-én megnyitott főtárgyalás adatai alapján a következő ítéletet hozta:

Felségsértés, lázadás, gyilkosság, pénzhamisítás

A budapesti kir. ügyészség felségsértés, lázadás, 129 rendbeli gyilkosság, zsarolás, pénzhamisítás büntetéseivel vádolja az 1919. szeptember óta előzetesen vizsgált főtárgyalásban hozott következő for-

ban, mint ennek tagjai Kun Bélával megállapodtak abban, hogy a szocialista párt magába öleli a kommunista-pártot, lefegyverzik a polgárságot, megszüntetik a magántulajdont és kikiáltják a prole-

Szerencsétlenség az aradi pályaudvaron.

A ma délutáni timisoarai (temesvári) vonat — miután szerencsésen befutott az aradi pályaudvarra — tolatás közben kisiklott. Három kocsi a sín mellé futott. Az utasok nagyrésze már kiszállt a vonatból és így emberéletben nem esett kár. A mozdony vezető és a fűtő észrevették a veszélyt és idejekorán leugrottak a robogó mozdonyról.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

A vasutasok karácsonyi ajándéka

Megírta az Aradi Közlöny, hogy az esküt nem tett vasuti tisztviselők részére a központi vasutigazgatóság elrendelte karácsonyra a Máv. és a CFR. státus közötti fizetési differencia kiutalását szeptember hónapig visszamenőleg. Miután a rendelet későn érkezett Aradra, a vasutasok ezt a különbözetet nem vehették fel karácsonykor. Értesülésünk szerint a differencia kifizetését a mai napon már megkezdték.

Válóper — az elmaradt hozomány miatt.

Néhány héttel ezelőtt egy aradi jobbmodu kereskedő férjhez adta leányát egy aradi magántisztviselőhöz. A leány apja 100000 lei hozományt ígért a vőlegénynek azal, hogy a pénzt az esküvő napján adja át. Az esküvő-napja el-

fi: Takács Mihály, Jockey Lác, bemutatják Thomay Masa és Bayer Károly, Donáth Maca, Illés Margit, Juhász Etus, Kádár Gaby, Vajdovits Ételka színővendékek, Kesergő leány, műdal, éneklő Z. Váradi Margit, Románc Verdi „Aida” c. operájából, éneklő Ocskay Mihály, Tánckellős Nedbal „Lengyelvér” c. operettjéből, előadják Halmos Mici és Jakabffy Dezső. Az összes számokat a színházi zenekar kísérő Gellér Pál karmester vezetése alatt.

A rendkívüli érdeklődéssel várt Cigánygrófnő vasárnap reprimén Laci primást Jakabffy Dezső játsza, aki ezúttal egészen új oldaláról mutatkozik be a közönségnek. A pompás operett főszereplői most is Horváth Mici, Szegő Elli, Jakabffy Ica, Bizza Ilona, Barics Győző, Várnay, Selmeczi és Olasz lesznek.

Délutáni előadásban ezen a héten két sláger darabot, a Csárdáskirálynőt és Vereshajut mutatja be a színház.

A Várady-pár mai bucsufellépte iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg városzerte. A jegyek legnagyobb részét már szél is kapkodták s előreláthatólag zsúfolt nézőtér előtt bucsuznak el Aradtól Váradyék, a Modern Kabaré legnépszerűbb, legkedveltebb tagjai. A bucsuzó művészpár legjobb szerepeiben, továbbá pompás új szólókkal szórakoztatja a közönséget mai bucsuestijén, amely egyszeresmind jutalomestjük is. Pénteken kilenc órákor nagy Szilveszteri pikáns műsor, éjjelkor kedélyes link kabaré.

Rákosi Jenő 50 éves írói jubileuma alkalmából hétfőn a jubiláns Magdolna című darabját játsszák a színházban. Az előadás ünnepélyességét emeli, hogy Rákosiról az előadás megkezdése előtt Krenner Miklós dr. tart felolvasást.

munkásbiztosítási pénztári tisztviselőt, majd szakszervezeti titkárt; Bokányi Dezső 49 éves, római katolikus köfaragót, a munkásbiztosító pénztár helyettes igazgatóját; Bajáki Ferenc 32 éves, római katolikus, nős, egy gyermek atyja, műlakatos-segédet, tölténygyári munkást; Dovcsák Antal 41 éves, római katolikus, nős, 3 gyermek atyja, vasesztergályost, majd munkásbiztosító pénztári tisztviselőt, végül a Vasfém munkás Szövetség elnökét; Nyisztor György 51 éves görög katolikus nős, egy gyermek atyja, földmunkást és napszámost, a Földmunkások Országos Szövetségének titkárát; Agoston Péter dr. 46 éves, római katolikus, nős jogtanárt, Kalmár Henrik 50 éves, izraelita, nős nyomdász; Kelen József 29 éves, izraelita, nős, mérnököt, a közúti villamos alkalmazottját és Szabados Sándor dr. 46 éves, izraelita, nőtelen hírlapíró, a munkásbiztosító pénztár tisztviselőjét.

Az ítélet bevezető része szerint a vádlottak mint a tanácsköztársaság volt népbiztosai közreműködtek a kommunista forradalmi kormányzótanács megalakításá-

Kegyelem a halálra ítéteknek.

A törvényszéki orvosok megállapították, hogy a népbiztos vádlottak beszámíthatók. Stocker Antal elnök az ítélet terjedelmes indokolásának felolvasása után kijelentette, hogy a szabadságvesztésre ítétekre nézve az ítélet jogerős és átadja őket az ügyészségnek. A halálraítélteket megkérdezte az elnök:

— Kérnek-e kegyelmet?

csátottak ki, amely szerint a törvényszéket a munkások, katonák és földművesek tanácsa megfosztja a végrehajtó hatalomtól, lefegyverezték a csőcseléket és terrorisztikus erőszakkal megváltoztatták az ország alkotmányát. Lázadásban bünösök a vádlottak, mert a munkásokból, esküszegő katonákból és városi csőcselékből megszervezett felfegyverzett csoportokat rábírták, hogy a törvények uralmához ragaszkodó osztályokat fegyveresen megtámadják. A népbiztosok a vörös hadsereget felhasználták, hogy a jogrend helyreállítására irányuló mozgalmakat erőszakosan elfojtsa. A lázadás 1919 március 21-én kezdődött, amikor éjszaka a pályaudvarokat, kaszárnyákat hatalmukba kerítették. A hatóságok vezetőit elűzték, a rendőrszobákat megrohanták és kifosztották, a pénzügyintézeteket megszállták, az utcán a tisztakat lefegyverezték, a rangjeleket megszegyenítő módon letépték és állampolgárokat tuszokul elhurcoltak. Ezután következtek az ítélet rendelkező része, amely az Aradi Közlöny mai számában már közölt.

azzal, hogy a házasságtól számított nyolc napon belül a váltót beaváltja. A vőlegényt ez megnyugtatta és megesküdött menyaszonyával. Két hét telt el azóta, de az após semmi hajlandóságot sem mutatott a váltó beváltására. A fiatal férj hiába követelte a 100000 leit, az após nem tudott eleget tenni kötelezettségének és egyezkedni próbált. A vő azonban nem tárgyalt. Hazament, levelet írt apósának, a borítékba betette a váltót és fiatal feleségével elküldötte apósának. A levélben ez állt: „Itt küldöm az Ön által kézbesített váltót és kedves leányát. Mindkettőt rendelkezésére bocsátom. Együttal értesitem, hogy kedves leánya ellen ma megindítottam a válóper.” A rokonok meg akarták kezdeni a békéltető tárgyalásokat, de a reális gondolkozású férj csak 100000 lei hadikárpótlás ellenében volt hajlandó megkötni a békét.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Nincs okmánybélyeg. A napokban közöltük azt a rendeletet, amely szerint a kérvényeket bélyeggel kell ellátni, különben azokat nem intézik el. E rendelet következtében furcsa helyzet tört elő Aradon. A dohánytőzsdébe egyáltalán nem lehet okmánybélyeget kapni és a trafikok Clujról (Kolozsvárról) sem szerezhetnek be bélyeget. Minthogy a kérvényeket bélyeg nélkül adják be, nem is intézik el azokat. Kivánatos lenne, ha az aradi ügyvédek megkeresnék a pénzügyminiszteriumot, rendelje el, hogy addig is, amíg megfelelő bélyegmennyiség nem áll rendelkezésre, a bélyegilletéket kérvényekre és számlákra az állami adóhivatal készpénzben fogadja el.

HIREK.

Közhirre tétetik...

Szokatlan módon adta tudtára Arad közönségének a közéleti vállalat, hogy a gabonamennyiséget be kell jelenteni. Bár hivatalilag felszólította erre a közönséget, de ez ugyilátszik nem volt elegendő. Ma ebéd után megjeleni a városház előtti téren egy ember karján fehér szalaggal, nyakába akasztott dobbal. Negyedóra hosszát rendületlenül dobolt és a mikor már elég nagynak találta az érdeklődést, bekiáltotta a városi karmába:

— **Közhirre tétetik, hogy úgy a polgári, mint a katonai hatóságok, akárcsak a magánszemélyek kötelesek 10 napon belül gabonamennyiségüket 100—2000 lei különbeni pénzbüntetés terhe mellett a közéleti hívatatnál bejelenteni.**

A kihirdetés után az érdeklődők szétesztlottak és a dobos a Központi elé ment, ahol megismételte mondókáját.

— **Elhunyt magyar író.** Budapest. Kürthy Emil, a neves magyar író és újságíró, akinek több novellás kötete jelent meg, 73 éves korában meghalt.

— **Hadkötelesek repatriáló vonata.** A legközelebbi repatriáló vonat — mint már jeleztük — január 15-én indul Magyarországra. Ezzel a vonattal főként hadkötelesek és vasutasok utaznak el negyvenhét vagonban. Huszont vagon indul Aradról, többi a megyei községekben. A vagonokat 12-én az egyes állomásokon készenléthe helyezik és 15-én Aradra hozzák. Ennek a vonatnak

Teleki Pál üzenete. A magyarok maradjanak!

Egy erdélyi lap munkatársa Budapesten felkereste gróf Teleki Pál magyar miniszterelnököt, aki a következő üzenetet küldötte az erdélyi magyaroknak:

— Nektek megmarad, bárhol legyetek is, a magyar kultúra ereje. Ezt a kulturát a békeszerződés, de azon túlmenően is a legelső emberi jogok biztosítják számotokra.

Végzetes hiba volna és a nemzetnek még súlyosabb gazdasági válságát, sőt megválságát jelentené, ha az egész magyarság összezsúfolódna arra a kis területre, amelyen ma magyar maradt az államhatárolom. Mert itt többen már nem találhatják megélhetést és így sokkal messzebb kellene elszakadniuk otthonuktól és hazájuktól is, távol más világrészekbe, mint a mennyire most az új államhatárok elszakítanak bennünket egymástól.

A személyforgalom január közepén megindul.

Az *Aradi Közlöny* megírta, hogy román és magyar vasutásbizottság tárgyalásokat folytatott a Románia és Magyarország közötti személy- és teherforgalom felvételéről. Beszámoltunk a tárgyalás eredményéről, amely szerint Bucuresti és Budapest között Aradon át egy gyorsvonat fog közlekedni, egy személyvonat pedig Aradról indul Budapestre. Ma hivatalos helyen azt az értesülést nyertük, hogy **január 15-én okvetlenül megkezdődik a személyforgalom Magyarországgal.** Az összeköttetés ezuttal nemcsak az arad—budapesti vonalon indul

meg, hanem a többi vonalakon is és valószínű, hogy nemsokára az Acsev. vonalain is megkezdődik a forgalom Magyarországgal. A magyar vasúti személyzet egész Aradig fogja hozni a vonatot, mert sem Lökösházán, sem Kürtösön nincs a személyzet részére lakotanya és a mozdonyok részére fűtőház. A vámvizsgálat azonban a határokon történik. Január 15-én egyelőre csak gyorsvonat érkezik Aradra. Arra nézve, hogy a teherforgalom mikor kezdődik meg Magyarországgal, még nincs pozitívum.

— **Szilveszteri záróra.** Gritta Ovidiu rendőrprefektus ma rendeletet adott ki, amely szerint Szilveszter éjszakáján az

re megvakult. A szemvilágát elvesztett, elkieseredett ember legnap veronall

vezeték választásán a Moszkvához szülő kommunisták vereséget szenvedtek. Az egész párt vezetése átkerült a német függetlenségi szocialisták kezébe.

— **Orvosi bíró** Az aradi orvosok között megállapodás létesült, melynek értelmében — tekintettel a folyton változó drágasági viszonyokra — méltányosnak tekintik, hogy a háziorvosi díjak utólag állapíttassanak meg. Így a most lezáruló 1920. évre visszamenőleg szülő háziorvosi díjak átlagos minimuma 600—1000 leiben vétetik fel. Nagyon szerény keresetű családoknál, főleg kis javadalmazású tisztviselőknél azonban **minimuman 300 leiben.** Az orvosi rendelések díja: az orvos lakásán **minimuman 20 lei;** a beteg lakásán **minimuman 30 lei.** Éjjeli látogatások díja a nappaliaknak kétszerese.

— **Szilveszter napján** a pénteki ből alól a püspöki hatóság a híveket fölmentette.

— **Tőkeemelé.** Az Aradi Általános Takarékpénztár engedélyt kért a cluj (kőlozsvári) pénzügyi részortól, hogy alapitőkéjét 2 millió leiről 3 millió leira emelhesse fel. A takarékpénztár ma távlatilag engedélyt kapott, amely az alapitőkeemelést megengedi.

— **Esküdtétel a vasutnál.** Az aradi vasútgazgatóság legnap szölitotta fét esküdtételre az aradi fűtőház munkásait. A fűtőház munkásai közül sokan nem tettek eleget a felhívásnak, ezeknek felmondták a szolgálatot és 15 nap mulva kilépnek a vasut kötelekéből.

— **Az előkelő közönség** páratlan érdeklődése mutatkozik Szilveszterkor a Fehér Keresztben tartandó zártkörű estély iránt, mely az idei szezon legsikerültebb mulatsága lesz. Jegyek megvásárolható mellett Forray táncakadémia, Fehér Kereszt 1. em., d. u. 3—6-ig kaputatók.

Rendzavarás eselén a rendőrprefektus ama helyiségnek tulajdonosát vonja felelősségre, akinek üzletében a rendzavarás történt.

Könyvtárat, hangjegyeket és festményeket vesz Korpel.

— **A Marosba ugrott az eltűnt leány.** Megírta az Aradi Közlöny, hogy Molnár András tornyai földműves Erzsébet nevű leánya, aki egy aradi családnál szolgált, e hó 21-én nyomtalanul eltűnt. A szerencsétlen apa ma bentjárt szerkesztőségünkben és elmondotta, hogy leánya még az eltűnése napján a Marosba ugrott. Egy Birics Florica nevű leány, aki Molnár Erzsébet öngyilkosságának szemtanúja volt, elmondotta a H. kerületi rendőrkapitányságon, hogy 21-én délelőtt a várba vezető hid mellett egy tőhőruhas leányt látott állni a köveken. Eleinte azt gondolta, hogy vizet akar meríteni, de később, amikor a hidról visszanezelt, látta, hogy a leány már a folyó árjával küzd. Birics Florica a leánynak parton hagyott kendőjét felvitte a rendőrségre és ebben Molnár a leánya kendőjére ismert. A szerencsétlen leány azért vált meg az élettől, mert gazdája 100 lei ellapásával gyanúsította meg.

— **Belelt a kutba.** Világosról jelentették ma az aradi ügyészségnek, hogy Horga Avram oltani 34 éves ember vízmerítés közben elvesztette az egyensúlyát s beleesett a kutba, ahol megfulladt. Az ügyészség megindította a vizsgálatot.

— **A képző- és iparművészeti szalon** szenzációs állandó kiállítása díjtalanul meglekinthető délelőtt 10-től 1 óráig és délután 3-tól 7 óráig a Kulturpalota kistermében.

— **Öngyilkos rokkant tiszt.** Budapest. Médy Mihály dr. 34 éves ügyvéd, rokkant főhadnagy, a háboruban egy gázáadás alkalmával mindkét szemé-

re megvakult. A szemvilágát elvesztett, elkieseredett ember legnap veronall folytatólagos tárgyalása folyó hó 30-án a következő sorrendben fog történni: Weisz Ödön, Berégi Kálmán, Gartner Samu, Csánádi János, Ascher Ferenc, Hammer Vilmos, Hell Béla és Tsa, Koch Dániel, Grünbaum Leo, Bodnár József, Koszka Tmil, Vutsetits és Ács, Szegü és Schmotzter, Samstag Adolf, Reich Antal, Pálffy J.-né, Kálmár József, Gáspár Árpád, Janazschek Ferenc, Freih Antal, Mocsári Márton műszeresek. Weichelt Alfréd, Zab István, Kalap Gyula mézeskalácsos. Irom Aronné mézkereskedő. Berger Árpád művirág és koszoru kereskedő. Reiner Béla, Kállay Miksa nyomdász Fürst Jakob, Stein Adolf méz- és cementkereskedő. Calvasina Henrik márványlap esiszoló. Triebel Mihályné, Kuhl Mihály, Schrodt Irén, Butinger Teréz, mosoda tulajdonos. Rozvány Pál, Klein József, Stitiu János, Dömötör Bertalan magán mérnök. Uránia, Apollo mozgó-színház. Singer Miksa málnaszörp készítő. Krjcsovits József, Lindermayer József, Losonczy Lajos, Zinner Lajos órásk. Papp József, özv. Kovács István, Czeiler Ferenc, Blaha Béla és Tsa motor fűrészesek. Benke Teréz manikűröző. Hirsch Lajos méz- és iakereskedő. Horváth József malomberendezési cikkek kereskedése. Oltár egyesület egyházi műkereskedés. Horváth Ferenc, Guborin Gyula mezőgazdasági szerszámkereskedő. Krammer Sándor, Somló Schwartz Ferenc József, Krausz Mihály, Krammer Sándor, Fischer Simon, Rikkel Irma, Bruckner Sándor, Schiller Sán-

dorné, Schauer Miksa, özv. Mihály Albertné, Krémer Jakabné, Hoffmann Sándor, Hirsch Miksa, Grünwald és Moskovitz, Gásza Edit, Frischmann József, Gonda és Dávid, Weisz és Benjamin, Szüszter Sándor, Freund Ignác, Stern József és Társa, özvegy Schwartz Jakabné, Schwartz Simon Fia és Tsa norinbergi kereskedők. December hó 31-én: Dr. Simo Károly, dr. Moga Kornelia, dr. Magyar Samuel, dr. Kepich Jakab, dr. Auszterweil és Kallós, dr. Werner Sándor, dr. Vas Sándor, dr. Sreiber Vilmos, dr. Prohászka László, dr. Cucu Vasilie, dr. Kugel Ede, dr. Kiss Dávid, dr. Kardos Géza, dr. Kerpel Vilmos, dr. Herz Andor, dr. Groszmann Jakab, Erdős Ignác, dr. Frint Sándor, dr. Demian Aurél, dr. Avarfy Imre, dr. Köpf Kálmán, dr. Schmidt János, dr. Kilényi Albert, dr. Vicas Gyula, dr. Tisch Mór, dr. Székely Károly, dr. Székely Inigo, dr. Singer József, dr. Radnay Manó, dr. Radnay és Friedrich, dr. Pozsgay István, dr. Munk Béla, dr. Lukács Jenő, dr. Leitner Ernő, dr. Kronstein Vilmos, dr. Korányi Barna, dr. Kabdebo György, dr. Hermann J. Károly, dr. Hecht Arnold, dr. Balog Andor, dr. Auszterweil László, dr. Zimmermann Károly, dr. Villányi Izidor, dr. Palágyi Jenő, dr. Löwinger Miksa, dr. Issekutz László, dr. Groszmann Emil, dr. Borsos Béla orvosok, Reiner Ede, Örményi Csaba, Kertész Ferenc, Halász Csaba

Tsa, Várady János, K. Kovács Lajos órásk és ékszeresek. Lengyel Sándor olaj malom. Csáky István őrző és bizományi vállalat.

A férj, a feleség és táncosnő

Filmre való kacagtató história történt nemrég a bucarestii Trocadero-ban. Egy ismert nevű aradi uriomber fiatal feleségével a fővárosban tartózkodván, ellátogatott Trocadero-ba is. A házaspár javában gyönyörködött a mutatványokban, amikor egyszerre egy elegáns, szőke hajú táncosnő lépett asztalához. Egy pillanatig farkasszemet nézett a meglepett férjével, majd a nyakába ugrott. Természetesen hogy a férj tiltakozott a hirtelen támadás ellen és erőlyesen bontakozott ki az ölelő női karokból. A táncosnő azonban nem hagyta magát:

— Ugyan kedvesem, ne add a bantkot, hogy nem ismersz. Hát nem együtt mulattunk minden este a várdi Bombonierben.

A férj hiába tiltakozott az ismerettség ellen, a táncosnő nem akart távozni. Amikor a férj már látta, hogy családi békéje forog kockán, felugrott helyéről, feleségét karon fogta és távozni készült. Egyszerre a háta megettől jőző kacagást hallott. Hátranézve, megismerte egyik aradi barátját, akitől azután megtudta, hogy az egész csak tréfa volt. Ő bérelte fel 200 leiért a táncosnőt, hogy játssza el az előbbi komédiát. Ez a magyarázat a fiatal asszonyt is megnyugtatta és a dolog vége egy kedélyes mulatság lett.

A szerkesztésért ideiglenesen
KÁROLY JÓZSEF

felel.

Aranyat, ezüstöt bármilyen mennyiségben a legmagasabb áron vesz a **BRANDESZ-féle** Központi Aranybevéltő ékszerész ARADON, Bulevardul Regete Ferdinand I. (József fncg.-ut) 12.

Apró hirdetések

Alkalmazás.

MINDENNEMO kézimunkát és cigaretta-töltést vállalok. Cím a kiadóban. 0013

DEUTSCHES FRAULEIN sucht Stelle als Erzieherin. Adresse in di Administration. 5258

Vétel és eladás.

HAT EVES. Hugyermeknek való crém schieviott ruha, sötétkék télikabát, ezüst cigarettatárca eladó. Strada Consistoriului (Batthyányi-utca) 23. szám, I. em. jobbra. 900

GYÖNYÖRÜ modern ebédlő, hálószoba, majdnem új, eladók, Cím: Wullinger hirtelöljében. 9976

LENKÖTEL 33 mm. vastag, 90 és 11 méter hosszú eladó Strada Baritiu (Rákóczi-utca) 6. 9976

HAROM szoba, (háló, ebédlő és nappali) konyha butorok jutányos áron elköltözés miatt sürgősen eladók. Bővebbet Gróf, Nemes és Schwarz rövidírú nagykereskedésében Strada Colonel Pirici (Vörösmarty-utca) 2. 5256

TIZEDES MERLEG sulyokkal 850, új heles Sack eke 700, szecskavágó 400 teiert eladó. Karvajszky, Köröshánya. 5255

EGY 6 löerejű magánjáró, jókarban levő cséplőgarnitúra eladó. Orga Száva, Arad (Há Nvul-utca) 21. 5257

FLO HAL Sylvesterre már csütörtöktől eladó. Lovak Józsefnél. ASZTALOS Sándor-utca 9. 5259

LEGSZEBB ES LEGOLCSOB karácsonyi ajándékok a Salon Artistiqueben Bulevardul Regina Maria (Andrássy-tér) 21. I. 10351

KÖLNIVIZ készítéshez eszencia, "Schmil", bármily mennyiségben kapható Voitek Kálmán gyógyszerárában. 5249

Oktatás.

PERFECT német, francia oktatást és társalgási órákat adok. Bővebbet Határ-utca 4a) 500

Directiunea Scoalei Comunale de Ucenici Industriali, Arad.
19-1920.

ÉRTESETÉS.

A közoktatásügyi ministerium elűi államtitkársága 31371-920. sz. a. kelt rendeletével a vallásoktatást kötelezőnek rendelte el — heti egy órában — az iparos tanonc iskolában.

A mulasztások törvény szerint bírságotlatni fognak.

Arad, 1920. december 15-én.

Dr. BRADAN,
dir.

Névjegyeket, levél-papírokat, meghívókat, üzleti és hivatali

nyomtatványokat

kisebb-nagyobb mennyiségben legjutányosabb, legesinosabb kivitelben és legjobb papíroson készít az

Aradi Közlöny nyomdája

(Az Arad-ésanádi egyesült vasutak palotájában.)

Itt vagy, te jó madár?

Ezzel a kérdéssel köszöntötte **Vikus József** beregszászi rendőrkapitányt a munkácsi korzón, ahol két hölgy társaságában sétált, egy **Z. J.** nevű kisasszony. A szokatlan üdvözléshez még két poíont is mellékelte a kisasszony, aki csalónak és egyéb jónak nevezte a kapitányt. A támadó nő a rendőrségen elmondta, hogy **Vikus** neki házasságot ígért, holott a rendőrkapitány nős és öt gyermeke van. Kijelentette, hogy nem önmagát bosszulta meg, hanem azt a 4-5 más leányt, akiknek a szerelmes természetű **Vikus** kapitány szintén házasságot ígért.

Egy uriaszony tragédiája

Tegnap este telefonon hívták a mentőket egy borzalmas szerencsétlenség színhelyére, a **Korzókávéház** elé. A kis vasuton utazott **Muzsai Józsefné**, **Muzsai ruhakereskedő** felesége és férje. Ugy látszik, sietős volt az utjuk, de a **Karolina-utcai** megállónál nem tudtak a zsufolt kocsi belsejéből a peronra jutni és a kalauz a kocsit túlhamar lecsengette. **Muzsai** leugrott a kocsiról és le akarta segíteni a feleségét. **Muzsainé** elcsuszott a nedves földön és a pótkocsi maga alá kapta. A kocsi kerekei a szerencsétlen asszony mindkét lábát lemetstették. A borzalmas sikoltozásra a vonatvezető fékezett, de akkor már késő volt. A szerencsétlenség színhelyén óriási tömeg gyűldött össze, oda sietett a szolgálatot teljesítő rendőr is, akinek telefonon hívására megérkeztek a

mentők és az uriaszonyt beszállították a kózkórházba, ahol mindkét lábát amputálták. Az orvosok véleménye szerint az uriaszony felépüléséhez van remény.

Mozí.

A mozgóképszínházak műsora. December 30-án az Apollóban: Az álarcos ember. Bünyügi dráma. — Az Urániában: A roulette áldozata. Társadalmi dráma.

Az álarcos ember — utóljára az Apollóban. Csütörtökön mutatja be utóljára az Apolló színház az **Álarcos ember** című szenzációs bünyügi drámát, amely az eddigi előadásokon valóságos izgalomba hozta a nézőteret. Az **Álarcos ember** sok tekintetben hasonlít a New-york rejtelmek című nagyszabású bünyügi drámához, amely tudvalevőleg helesen át tartotta lázban az aradi közönséget. Az **Álarcos ember** titokzatos kalandja is a végsőkig fokozza érdeklődésünket s csak a dráma végén tudjuk meg, milyen veszedelmes haramia rejtőzik az álarc mögött. A közönségre kellemes hatással vannak a darab gyönyörű fölvételei s különösen **Nizza** ragyogó, napsütéses tájai büvölik el a nézőt.

A roulette áldozata. (Medy Cristians ciklus az Urániában.) Medy Cristians kiváló művészetében napok óta gyönyörködhetik az aradi moziba járó közönség. A bájos és isteni tehetségű művész **Levi** filmjét csütörtöktől kezdve mutatja be az **Uránia** színház. A roulette áldozata a címe az új filmszenzációnak, amelyben **Medy Cristians** egy önfeláldozó asszony alakját rajzolja meg sok rokonszenves vonással. Ebben a szerepében is hódítóan szép és megkapóan közvetlen. De nemcsak ő, hanem környezete is elsőrangú művészi munkát végzett a filmjáték megírásában. A filmujdonosság kiállítása a legnehezebb művészi feladatok megoldásának egyiké.

C. F. R. Directiunea Regionala Arad.
No. 23436—920. III.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY.

A C. F. R. államvasutak aradi üzletvezetősége az 1921. évre szükséges közönséges és váltó tölgytálpia szállítására ezennel nyilvános versenytárgyalást hirdel. A megközelítő szükséglet 15.800 darab 270 chn. hosszú, 67.500 darab 250 chn. hosszú, 34.300 darab 220 chn. hosszú, 1000 darab 170 chn. hosszú és 53.900 darab 150 chn. hosszú tölgytálpia, végül 530 m² méretjegyzék szerinti tölgyváltótálpia.

A részletes versenytárgyalási felhívás és az ajánlatiételre használandó ajánlati úrlapok az államvasutak valamennyi igazgatóságánál megtekinthetők s azokat kívánatra az aradi igazgatóság egy példányban megküldi.

A szállításra vonatkozó 300001—913. szám alatt új, általános és 35334.908. sz. különleges feltételek valamennyi igazgatóságnál szintén megtekinthetők.

Az ajánlatokat legkésőbb 1921. évi január hó 17-ik napjának déli 12 óráig **Aradon Piata Stefan Cel Mare** (Vilmos császár-tér) I. szám. I. emelet 15. ajtó alatt kell benyújtani és a bánatpénzt legkésőbb a megelőző nap, vagyis 1921. január 16-án déli 12 óráig az alulirt igazgatóság gyűjtőpénztáránál le kell tenni. Arad, 1920. évi november havában.

Directiunea Regionala C. F. R.
din Arad. 5247

Fogászati műterem.

Dr. RADNAI si **FRIEDRICH.**
Foghuzás, fogtömés, aranykoronák, aranyhídak és fogsorok készítése. I. I. Bratianu (Woltzer-u.) 1.

Tölgyfából készített

szőlőkaró

nagyobb mennyiségben eladó

I. Roger si Comp.

fatelepen, **Repszeg.** 9976

Fratii Steiner

bőrkerekedése
Arad, Asztalos Sándor-u. 2-3.
Fióktüzet **Ujaradon.** 9961

Mindennemű bőrárak és cipészkelekek legolcsóbb bevásárlási forrása. Szolid ár.

Csunya nők szépek, szép nők szebbek

lesznek a **H A J Ó S-féle**
DORÉ-CRÉME

használati után. 10175
Hajfestő „Melogen“
elismert legjobb gyártmányú fekete és barna színekben. **Ára 25 K.** Fenti szerek kaphatók **Hajós gyógytárban** Aradon, Bulevardul Ferdinand I. 22.

TÁBLAÜVEGET, LÁMPACSÖVEKET

üvegárut, lámpaárut
elkényesen szállít: 9976

Arminiu Kohn si Fratele Kohn Armin és Fivére

üvegkereskedése Str. Buour (Eötvös-u.) 11.

290 Leiért

kapható izletes ebéd és vacsora havonként 9976
elsőrendű éttermében
Mayer Strada Buour (Eötvös-u.)

Iuon Köö

kézmű és divatszövet áruháza
Boros Béni-tér 16. (Waniosok háza)

Ajánlja dusan felszerelt raktárát kézmű- és rőfösára olkkekben, nagyban és kis-osnyben. 10621

Raktáron van s azonnal szállítható

- Kocsikenőcs
- Tovottekenőcs
- Hengerolaj tulhevített gőznek
- Kristályola
- Faszijkorong
- Drótszeg minden méretben
- Patkósarok
- Patkószeg
- Kalapács
- Trágyavilla
- Reszelő
- Klingerit és Moorit
- Gummilemez
- Gummitömlő
- Darabos szalmiák
- Szalmiák elemekhez
- Csapágyfém minden fajta
- Csiszolókorong
- Fenőkészülék
- JENKINS-szelep
- Feszmerő
- Körfűrész
- Kendertömlő
- Malomszitaselyem
- Kötéláru
- Tisztító pamut
- Terményszák
- Horganylemez
- Kénlap és virág
- Csiszolópapír
- Benzinmotorok fűrészasztallal és anélkül. 4968

Erdélyi Szász Gazdasági Egyesület Géposztálya

Sibiu (Nagyszében), Salzgasse 22.